

Бүгенге
санда:

Коррупцион факторларга юл куелмый. 2 бит

Чынай

1931 елның 9 июленинен
бирле чыга

Нурлат шәһәре һәм Нурлат районы газетасы

9 июльгө һава торышы: болытлы һава, жил төньяк-көнбатыштан 2-3 м/с; температура көндөз +23°C, төнлө +18°C

ХӘБӘРЛӨРЕГЕЗНЕ
КӨТӨБЕЗ

Телефоннар: 2-36-13,
2-36-20.

Абзац-информ
МӨМКИНЛЕКЛӘР КИҢӘЙ

Бу көннөрдә Нурлат аграр техникумында қызу чор – документлар кабул итү бара. Быел техникумда яңа – икътисад һәм бухгалтерлар инсәбәе, пешекче-кондитер белгечлекләре буенча да төркемнәр туплыйлар.

ИНГЛИЗЧӘ БЕЛУ ФАЙДАСЫ

Шәһәрнен 2нче һәм 3нче урта мәктәпләре укучылары Дамир Мөхәммәтҗанов белән Данияр Гатин "Костер" республика балалар сәламәтләндүрү-мәгариф үзәгендә узачак XI инглиз-лингвистик профиль сменасында ял итәчәк. Смена 11-28 июльдә уза. Анда укучылар инглиз телендә эңгәмәне уңышлы үтеп узганнар.

КОМИССИЯ ШТРАФ САЛГАН

Балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссиянең сишәмбе көнне узган утырышында 36 материал каралган. Комиссия секретаре Гүзәл Ганиева әйтүнчә, районда җайге чорда эчүче, балаларын тәрбияләмәүче ата-аналар саны арткан. Моннан тыш, төнгө 11дән соң урамда йөрүче 5 яшүсмөрнөң эти-әнисенә 500әр сум штраф салынган.

ГАИЛӘ КӨНЕНӘ БАГЫШЛАП

9 июль көнне 18.00 сәгатьтә Халыклар дуслыгы йортында Гайлә, мәхәббәт һәм түргүлүк көненә багышлап зур байрәм ўткәрелә. Бәйрәмгә рәхим итегез!

КАБУЛ ИТУ ҮТКӘРЕЛӘ

14 июль көнне иртәнгө 10да шәһәр Мәдәният сараенда ТРда бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил һәм республика Мәгариф һәм фән министрлары вәкилләре балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатларын яклай мәсьәләләре буенча күчмә кабул итү ўткәрелә. Кабул итүгә алдан язылу очен тел.: 2-91-11.

АКТУАЛЬ

Балалар йөртүнен үз кагыйдәләре бар

Балаларны шәһәрара сәяхәтләргә районда Нурлат АТПсы, район башкарма комитетының мәгариф бүлгөгө, "Ледок", Галимжан Хәсәнов исемендәге балалар-усмәрләр спорт мәктәпләре транспорт чаралары гына йөртә аллачак.

1 июльдән балалар йөртүчө автобусларга яңа таләпләр кертелде. Транспорт чарасының яше 10 елдан артмаска тиеш һәм аның тахограф, шулай ук "ГЛОНАСС +112" спутник навигациясе аппаратурасы, иминлек каешлары, видеорегистратор, "Перевозка детей" дигән

билгеләр белән жиңизландырылыу мәжбүри. Моннан тыш, балалар автобусларда бары өлкәннәр озатуында һәм югары квалификацияле шоферлар белән генә йөртөлөргө тиеш. Бу хакта районның юл хәрәкәте иминлекке комиссиясенен узган атнада уткән утырышында әйттәлә. Балаларның юллардагы иминлекке – һәрвакыт актуаль мәсьәла. Уку елды дәвамында гына да районда 3 мәннән артык бала очен төрле заказлы ташу оештырыла.

– Сер түгел, мона кадәр балалар автобусларда кагыйдә бозулар белән йөртөлә иде, – диде

ЮХИДИ бүлгөгө начальниги Рестэм Гарипов. – Аның бетен илне төтрәндерерлек аянычлы нәтижәләре дә булды. Бездә дә каникуллар башыннан гына да район юлларында балалар катнашында З юл-транспорт һәлакәтне теркәлдә. Шәкер, балалар исән, һәм аварияләр дә автобуслар катнашында түгел. Автобусларның "ГЛОНАСС +112" системасы белән жиңизланыу транспорт чарасының хәрәкәт маршрутын һәм тизлеген контролдә тотарга ярдәм итә. Монда республика Хөкүмәт программасының роле зур булын билгеләп үтәргә кирәк.

ЮХИДИ бүлгөндә әйтүләренчә, яңа кагыйдәләрне үтәү очен документлар исемлеге бар. Алар машина йөртүчеләргә һәм сәяхәтне оештыручыларга да кагыла. Оештыручылар яшь пассажирларның шәһәрара сәяхәтне түрүнде оч кен алдан ЮХИДИ бүлгөнә хәбәр итәргә тиеш. Шул вакытта эчендә транспорт чарасының техник торышы тикишерелә, машина йөртүчө рейс алды инструктажы, медицина тикишерүе уза. Моннан тыш, "Д" категориясенә ия булган шоферның стажы 3 елдан да ким булмау шарт. Яңа таләпләр нигезендә, яшь пассажирларны

автобуста медицина хезмәткәре белән педагог озата барырга тиеш, азык-төлек, маршрутның программысы, графигы булу зарур.

Юл хәрәкәтө иминлеге район комиссиясе рәисе, район башкарма комитеты житәкчесе Әсхәт Габдуллин сүзләреннән анлашылганча, районда балаларны ташу буенча бары махсус матди-техник базасы булган оешма ташу шөгүлләнәрәгә һәм ул алда телгә алынган барлык кирәклө компетенцияләре үз очен алырга тиеш.

Зилия ЭКСАНОВА

Автор фотосы

ӘБДЕЛГАЛИЕВЛАРГА "ДУСЛЫК" ФАТИХА БИРДЕ

Бүген илебездә – Гайлә, мәхәббәт һәм түргүлүк көне. Бу бәйрәм 2008 елдан бирле билгеләп үтөлә һәм ул шул көнне символы булган ромашка кебек популлярлык казанырга өлгөрдө инде.

Ромашка гайлә назын һәм бәхетен чагылдыра.

Бу көн Рәфис һәм Эльза Әбделгалиевлар гайләссе очен дә иштәлекле. Алар дүрт ел элек, 9 июльдә, газетабыз 80 яшьлен юбилеен билгеләгән көндә гайлә корганнын. Ул чакта "Дуслык" яшь гайләнене кунакка да чакырган иде, һәм түй көртеже редакциягә дә сугылып чыкты. Баш мәхәррир Сәкинә Хәйруллина, аларга бүләк тапшырып,

фатихаларын да житкерде. Әйттергә кирәк, "Дуслык"ның жылы теләкләре тормышка ашты.

Рәфис һәм Эльза жылы гайлә корганнын, хәзер алар ике бала – Рияз белән Гелназны үстерәләр.

– "Дуслык"ның фатихасы гаять уңышлы булды. Нәкъ шул көннәрдә без булачак йортбызыга нигез салдык, – дип сейли гайлә башлыгы Рәфис.

Эльзаның кулында ромашкалар, аларның юйәндә ягымлы елма чагыла, гомумән, Әбделгалиевлар бергәләшеп хыялларын тормышка ашырачакларына ышанып яшиләр. Димәк, алар "Дуслык"ның мәхәббәт һәм түргүлүккә, ярату, түргүлүк, бер-беренең аңлау һәр Нурлат гайләсеннен гомерлек ўлдашы булсын иде.

ВАЛЕНТИНА ВАФИНА

РАЙОН ТОРМЫШЫ

ЖӘҢЕТ ӘҢГӘМӘ

Әсхәт Габдуллин: “Отышлы сатып алулар коррупциядән саклый”

Муниципаль тармакта инде ел ярымлап товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алу контракт системасы буенча уткәрелә.

Бүгенге көндә нинди нәтижәләр түрүнда сейләргә була – без моның белән Нурлат муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе Әсхәт Габдуллиннан кызыксындык.

– Әсхәт Касыймович, нурлатлылар сатып алулар өлкәсендә контракт системасына күшүлгәнда, нинди максатлар күелгән иде?

– Ин элек, бу күчеш мәгълүмати ачыклык, на-муслы конкуренция, бюджет средствонарын максат-

чан һәм икътисади яктан нәтижәле файдалану принципларын көртүгә бәйле. Төп момент буларак сатып алулар өлкәсендә коррупцион факторларны бетерү, шулай ук заказчыны отышлы шартларда сыйфатты продукция белән үзвактында тәэмин итү дә күзә төтылды.

Кабатлап әйтәм, отышлы шартларда, нәкъ менә шуның хисабына икътисади һәм антикоррупцион нәтижәгә ирешелә дә инде. Бүген без боларны үңышлы гына гамәлгә ашырып киләбез, дип әйтергә мәмкин. Районда 1нче яртыеллыкта сатып алу процедурашының икътисади нәтижәлелеге 7,6 процент тәшкил иткән. Ел ярым эчендә барлык катнашучылар да муниципаль сатып алуларга конструктив күшүлдүләр. Барлык этаплар да максималь аерымачылар.

– Коррупция нинди ысуллар белән юкка чыгарыла?

– Мисал белән аңлатам. Базар тикшерелә. Бирәдә нечкәлекләр бик күп. Аңыйларга ин элек, мәмкин булган поставщикларның яки продукциянең нигезсез киңәйтелеү һәм чикләнелүе керә. Контракт шартларына һәм аның башкарылуына кагылышы хаталар жәнәтеннән дә шул сәбәпләрне әйтергә мәмкин. Поставщики билгеләүнен нигезсез каттуандыру яки гадиләштерү ихтималы да бар. Моннан тыш, гамәлдәре законнарда поставщики билгеләү ысылын сайлаганда, коррупцион рисклар азаккача исәпкә

– Шуңа да карамастан, сатып алуларны гамәлгә ашыру түрүнда сейләгендә, һәрчакта да диярлек сүз коррупция түрүнда бара. Сатып алулар коррупция сез генә була аламы?

– Сатып алуларны гамәлгә ашыру, поставщикны билгеләү – болар үзеннән-үзе зур рисклы эшчәнлек. Чөнки нәтижәлелек һәм коррупция рискли үзара тығыз бәйләнештә бит. Кайчагында аларны аеру һәм бетерү бер-берләрнә нәкъ капма-каршы ысуллар белән ирешелә. Шуңа да сатып алу эшчәнлегендә нинди коррупцион рисклар булуын белеп тору мөһим.

Мисал өчен, сәүдәләрдән алынган зур экономия түрүнда сүз барганды, ин беренче чиратта, сатып алуның бюджеты дөрес исапләнелгәнлеге түрүнда әйтергә мәмкин, ул артырылган саен коррупцион риск та зуррак була.

– Коррупция нинди ысуллар белән юкка чыгарыла?

– Мисал белән аңлатам. Базар тикшерелә. Бирәдә нечкәлекләр бик күп. Аңыйларга ин элек, мәмкин булган поставщикларның яки продукциянең нигезсез киңәйтелеү һәм чикләнелүе керә. Контракт шартларына һәм аның башкарылуына кагылышы хаталар жәнәтеннән дә шул сәбәпләрне әйтергә мәмкин. Поставщики билгеләүнен нигезсез каттуандыру яки гадиләштерү ихтималы да бар. Моннан тыш, гамәлдәре законнарда поставщики билгеләү ысылын сайлаганда, коррупцион рисклар азаккача исәпкә

алынмаган. Гомумән, бу – сатып алуның һәр итебында уздырылучы зур чараплар комплексы. Әңгәмәбәзгә нәтиҗә ясап, сатып алуларны коррупция сез башкарырга мәмкин, дип билгеләп үтәсем килә. Моның өчен сатып алу циклиның барлык стадиаләрендә дә коррупцион рискларны грамоталы итеп чылалет үзарга һәм аларның барлыкка килү шартларын юк итәргә кирәк. Боларның барысын да законнар яссылыгында да, заказчы куя торган таләп-шартларда да исәпка алу зарур. 44нче Федераль закон нигезендә, безнең барлык сатып алуларбыз да жәмгәтчелек өчен аерымачылар һәм жәмәгать контроленә кулайга әверделе, тулаем сатып алу циклы өчен законнар жыелмасы гамәлдә, заказчының, по-

ставщик һәм контроль алып баручы органның хокуклары һәм жаваплылыгының тигезләгө тәэммин итеплән. Яхши нәтижәләргә ирешу өчен без үз эшбезәдә профессионаллар сүзенә колак салуны хуп күрабез, күчелек очракта мактауга түгел, э тәнкытьә игтибиар бирәбез. Башкарасы эшләребез бар эле, дип саныйм, аңыйлардан сатып алу эшчәнлегендә катнашучыларны профессиональ әзерләүнен дә, зур рискларны иминиятләштерүнен дә әйтергә мәмкин. Моннан тыш, процесста катнашуга бары тик квалификацияле, тәжрибәләр һәм чиста репутацияле тәртипле граждандарның гына көртүлө дә мәһим.

– Әңгәмәгез өчен рәхмет.

ВАЛЕНТИНА ВАФИНА

ПАРТИЯ ТОРМЫШЫ

ПАРТИЯДӘН КАНДИДАТ

Узган шимбәдә “Бердәм Россия” партиясе Татарстан төбәк бүлекчәсе XXIII конференциясенең I этабында Нурлаттан жирле бүлекчә секретаре Равил Кузюров житәкчелегендәге делегация катнашты.

Аның составында Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты Шамил Янудин, район Советы аппараты житәкчесе Олег Микушин, жирле бүлекчә башкарма комитеты житәкчесе Ралия Ханиева, башлангыч бүлекчәләр секретарьлары Рамилә Әхмәтшина, Владимир Гаврилов һәм Владимир Михайкин бар иделәр. Конференцияда делегатлар күчелек тавыш белән партиядән Президентлыкка кандидат итеп республика лидеры Рәстәм Миннехановның тәкъдим иттәләр.

– Рәстәм Миннеханов кандидатурасы өчен 316 делегатының 313есе тавыш бирдө. Бу республика житәкчесенә булган ышаныч түрүнда сейли, – дип тәэсиirlәren уртаклашты Тимерлек башлангыч бүлекчә секретаре Владимир Гаврилов.

– Рәстәм Нургалиевичның конференциядәге чыышы да тәэсиirlәр булды. Республика башлыгы быелгы программаларны вакыттынан алда утәп, инде 2016нчы елга бурычлар билгеләүнен максат итеп күйдә. Партия сайлаучылар белән бергә булырга, ин беренче чиратта аларны борчыган сорауларны хәл итәргә тиеш, дип ассызыклады. Моның өчен республикада дистәләгән программа тормышка ашырыла инде. Республикада “Стратегия – 2030” программы кабул итәлдә, ул да Татарстаның социаль-икътисади үсешендә мөһим этап булачак. һәм бу эшләр, һичшикез, Татарстаның бүгенге лидеры Рәстәм Миннехановның зирәк житәкчелеге белән башкарылырга тиеш дип саныйм, һәм шуңа барыбыз да аның кандидатурасы өчен тавыш бирдек та.

Лилия Мәбарәкшина

БЕЛДЕРҮЛӘР

“Россия Федерациисе граждандарының сайлау хокуклары һәм референдумда катнашуга хокукларының төп гарантияләре түрүнда” ФЗның 50нче, Татарстан Республикасы Сайлау Кодексының 60нчы маддәләрә нигезендә, “Дуслык” (“Дружба”, “Туслах”) газетасы редакциясе Татарстан Республикасы Президенты сайлаулары буенча теркәлгән кандидатларга, шулай ук “Нурлат муниципаль районы” һәм “Нурлат шәһәре” муниципаль берәмлекләре вәкиллекле органнары депутатларын сайлаулар буенча теркәлгән партияләр һәм кандидатларга 2015 елның 15 августынан 12 сентябренә кадәр(00:00) сайлау алды агитациясе урнаштыру өчен түләүсез һәм түләүле басма мәйдан бирү түрүнде хәбәр итә.

1. Түләүсез басма мәйданың күләме бер атнага:

– жомга көнне АЗ форматының 1,2 полосасын (беренче полосадан тыш) тәшкىл итәчәк.

2. Түләүле басма мәйданың күләме бер атнага:

– чәршәмбе көнне АЗ форматының 1,2 полосасын (беренче полосадан тыш) тәшкىл итәчәк.

Түләүле басма мәйданың бәясе кв.см өчен 48 сум тәшкىл итәчәк.

3. Түләүле һәм түләүсез басма мәйданы буенча жирәбә һәм сайлау алды агитациясе урнаштыруга килемешүләр тәэу ре-

дакция бинасында (Нурлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19) 10 августта 10.00 сәгатьтә уткәреләч.

***

“Россия Федерациисе граждандарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашуга хокукларының төп гарантияләре түрүнда” ФЗның 50нче, Татарстан Республикасы Сайлау Кодексының 60нчы маддәләрә нигезендә, “Дуслык” (“Дружба”, “Туслах”) газетасы редакциясе Татарстан Республикасы Президенты сайлаулары буенча теркәлгән кандидатларга, шулай ук “Нурлат муниципаль районы” һәм “Нурлат шәһәре” муниципаль берәмлекләре вакиллекле органнарына сайлаулар буенча теркәлгән партияләр һәм кандидатларга 2015 елның 15 августынан 12 сентябренә кадәр(00:00) nurlat-tat.ru сайтында сайлау алды агитациясе урнаштыру өчен түләүле публикацияләр бирү мәмкинләгә түрүнде хәбәр итә.

1. nurlat-tat.ru сайтында бер график элемент белән бер түләүле материалның бәясе 1200 сум, ике яки аннан да күбрәк график элемент, естәмә бизәү белән – 1500 сум дип билгеләргә.

2. Сайтта түләүле язмаларны бүлү буенча жирәбә һәм сайлау алды агитациясе урнаштыруга килемешүләр тәэу редакция бинасында (Нурлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19) 10 августта 10.00 сәгатьтә уткәреләч.

ПРИЗ СЕКТОРЫ

РЕДАКЦИЯГӘ ЧАКЫРАБЫЗ

Редакциядә әбүнә акциясе нәтижәләре буенча жәйге призлар уйнату үтте.

1. Жилләткеч – Нурлат, Узәк ур., Г.Я.Калентьев.
2. Миксер – Зирекле, Салих Сафиуллин.
3. Чәй сервиси – Чуваш Мәнҗесе, Шоссе ур., Наталья Кириллова.
4. Чәч ачу машинасы – Биляр Озоро, И.Н.Кайзер.
5. Плед – Якты Күл, Рәйсә Фәйзуллина.
6. Электр чәйнеге – Нурлат, Асарова (альтернатив әбүнәче)
7. Су өчен фильтр – Абрыскино, Виталий Егоров.
8. Картина – Урта Камышлы, Иван Гаврилов.
9. Мендер – Илютино, Николай Казаков.
10. Чәч кистерү өчен купон – Нурлат, Ленинград ур., 24, Фәхретдинова.
11. Кухня сөлгеләре жыелмасы – Ерепкино, А.А. Соловьев.
12. Юрган – Нурлат, Тукая ур., 28, О.В.Билданова.
13. Пиццериягә купон – Нурлат, Гыйматдинов ур., 132, Лилия Гыйматдинова.
14. Түгәрәк тартмада чәй сервиси – Нурлат, Нефтьчеләр ур., 24, Хлебушкиннар.
15. “Дуслык”тан котлауга купон – Яңа Әлмәт, Вәсилә Нәбиуллина.
16. “Нурлат” ТРКсыннан котлауга купон – Егоркино, Узәк ур., 42, Елена Михеева.
17. Сәламәтлек клубына купоннар – Нурлат: Синдряков ур., 39, ... Шәяхмәтова; Жину ур., 6, Волкова; Козлов ур., 14, .., Гыйльманова; Сәлимҗанов ур., 11,.., Г.Г.Сөләйманова; Карл Маркс ур., 23,.., Д.М.Халитова; Гыйматдинов ур., 97, А.В.Захарова; Каиров ур., 6, .., М.В.Хәмитова.
18. Плед – Нурлат, С. Ханирова (альтернатив әбүнәче)
19. Фен – Түбән Нурлат, Фәрит Гафуров.

Приз отчыларны паспорт һәм квитанцияләре белән пәнҗешәмбә көнне 9.30да көтәбез.

МАНЗАРА

ІЛ ХУЖАЛЫГЫ

БАУЛАРНЫ “НЯНЯ” АШАТА, САВУЧЫЛАР ИМТИХАН ТОТА...

Автор фото: А.

АРИСА ИЛЬМУХИНА БЕЛЕН ЛЮБОВЬ ДАНИЛОВА
БЕР СМЕНАДА ЭШЛИЛЭР

Бер савучы булып эшләү
өчен әлләни зур белем
рәкми, дип уйлаучылар
ялышалар. Бүнгә көн
у һөнәр ияләре алдына
да белемнәрен һәрдайм
илштереп тору бурычы
куя.

анов Ә.И.” КФХсында да
савучы булып эшләү өчен
бер тапкыр “имтиханнар”
п, класслықны раслап
бүри. Чөнки хужалыкның
озеро янәшсендә сөт
ында терлекләр заманча
да асрала, савым заллары
ынгы жайламналар белән
идареләр. Бүнгә көн
куючы 17 сөтер савучы-
хайсына карата таләпләр

күнин 2011 елда эшләтеп
тән 2нче савым залын-
ға бдан сменага чыккан
Ильмухина белән Любовь

Данилова мондый синауларда
нич югалып кала торганнардан ту-
гел. Комплекска Аксумладан килем
эшләүчү Ларисаның ҳезмәт стажы
7 ел булса, Гәйтәннән Люба бу тар-
макта 15 ел бит инде, күнекмәләр-
не ныклап үзләштергәннәр. Бер
вакытта 20 сөтерны савуга койлән-
гән савым жайламасына сөтерлар-
ның басуы була, житеz хәрәктәләр
белән саву аппаратларын урна-
штыра да башлылар. Бирәдә баш-
ка фермалардагы кебек сөтерлар-
ны күшаматлап чакыру да, “сине-
ке-минекен” аеру да юк, савымга
баскан терлекне таблода барлыкка
килә торган номеры буенча гына
аералар. Анда иса номер белән
берга аның уртака ничә литр сөт
бирүе язылган. Әнә, сөтерны саву
тәмамланы, һәм таблода бүнгән
савым күрсәткече дә пәйда булды
– 10 литр.

– Безнәц савым заллары көтү
белән идәре иту компьютер про-
граммасы белән жиһазландырыл-
ган. Менә шундый транспондер-

ларда урнаштырылган чипларда
алар түрүнда барлык мәғлүмәт
та тупланып бара, – дип комплекс
директоры Рәмис Нуретдинов
малларның һәркайсына кигереп
куеган мүенсаларны курсатә. –
Мәғлүмәтләр исә шунда ук опе-
ратор булмәсендә урнаштырылган
компьютерга кәр бара.

– Бирәдә һәр сөтерны карточасы
бар. Шуннан карап кайы сөтерның
кулуме сөт бирүен дә, кайчан боза-
ульсыны, ветеринария мәғлүмәт-
ларын да белеп була, – дип яна са-
вылган сөтерның карточасын ача
баш зоотехник Андрей Васильев.
– Шунда ук һәр төркем өчен көнлек
рацион да чыгарыла. Рацион бер
айга яки атнага түгел, һәр көнгә
максус төзәле.

Мондый транспондерлар исә тер-
леке туу белән үк кигерелә. Әнә,
яшь бозаулар залында урнашты-
рылган “кормо-нянъя”лар сөт эчәргә
килгән бозауларны шулар буенча
тыйны.

– “Кормо-нянъя” бу бозауга тиешле
кулумдә генә сөт бирә. Бозау ар-

тыгын эчәр дип күркүргә юк, – дип
таништыруын дәвам итә комплекс
директоры.

Ул да түгел, беренче төркемдә
саву тәмамлана, һәм сөтлә-
бикәләр үзләренең тору урынна-
рына юнәләләр, чыгу юлында исә
һәркайсы душ аша уза. Әие, әие,
сөтерлар өчен чын душ булдырган-
нар бирәдә. Терлекләр чыккана,
сөтер савучылар еске якка урна-
штырылган кранны ачып куялар
һәм терлекләр аның астыннан ко-
енүп уза. Жайел эсселәрдә аеруча
рахатләнәләр сөтләбикәләр.

Комплексның ике залында са-
вым энә шулай тәүлек әйләнәсе,
хәттә төнлә белән дә дәвам итә.
Сөтерлар төрлө параметрлар буен-
ча төркемнәргө бүләнгән, аларның
савым вакыты да төгәл билгелән-
гән, шунда да бирәдә асралучы 1600
баш сөтер сауандыа буталышын
бетәр, савылымы калыр дип та кур-
касы юк. Бар да график буенча кей-
ле бара. Гомумән, комплекста бар
эшләр дә сәгать механизмы сыман
жайга салынган, сөт житештеру

конвойеры бертуктаусыз хәрәкәттә.
Бу конвойер көйле эшләсөн өчен
100г якын кеше тырыш ҳезмәт куя.
Терлекчеләр бирегә шул тирәдәге
10лап авылдан килем эшли, ав-
тобус белән ташу оештырылган.
Ҳезмәт хакы да начар түгел, вакы-
тында алабыз, диләр.

Терлекчелек комплексының тагы
бер үзенчәлеге – сөтерларның
бирауда ел айланасе асралуында.
Комплектасты 2634 баш терлекнәң
8363 гына лагерьларда бүнгәнге
көндә, калганныры комплекста жәй-
ли. Әмма бу нич кенә дә продукт-
лылыкта чагылыш тапмый. Чөнки
терлекләрнәң рационында азык-
ның төрлөсө бар, мондый сөтерлар,
биоәстәмәләр кулланалар, алар
һәр төркем өчен индивидуалы бил-
гелән. Шуның нәтижәссе буларак,
комплектаста бүнгәнге көндә бер сө-
терга тәүлеклек савым 15,6 кг тәш-
кил итә (бу – район буенча иң зур
күрсәткеч), көн саен 25 тонналап
сөт житештерелә. Тәүлеклек артым
исә 700-800 грамм тәшкил итә.

Әлбәттә, терлекчелек комплексы-
на килгәч, моннан берничә ел элек
бирауда Америкадан кайтарылган
“Голштин” токымлы сөтерларның
язмышы белән дә қызыксының
калмадык. Америка сөтләбикәләре
Россия климатын авыллар кичер-
сәләр дә, бүнгән көндә 300ләп
шундый сөтер асрала икән комплек-
ста. Әйтүларенчә, мондый сөтерлар
тәүлөгөн 33 литрга кадәр сөт бира
иң. Инде хәзер алардан берничә
нәсел алыша да өлгергәннәр.

Бу көннәрдә исә комплекс тер-
риториясендә азык әзерләу тулы
куәтәнә бара – сенаж салалар,
печән кибәннәре арта тора.
Қыскасы, қышка житәрлек азык
әзерләп калуны максат итәләр.
Ишле терлеккә азык та мулдан
кирәк шул.

Лилия МӘБАРӘКШИНА

НУРЛАТ РАЙОНЫ ХУЖАЛЫКЛАРЫНДА 6 ИЮЛЬДЕ 1 СӨТЕРГА ҚӨНЛЕК САВЫМ (КГ)

20,2	Гайлә фермалары
15,6	“Сөләйманов Ә.И.” КФХсы
14,3	“Южная” АФ ОООсы
14,0	“Ирс” ОООсы
11,7	“Нурлат сөте” ОООсы
11,5	“Агромир” СИ ОООсы
7,8	“Космос” ОООсы
13,8	Район буенча

ТОРМЫШКА ГАШЫЙК

Тормыш Ралия
эншинаны яратып
сынаган.

Гайләдә олы бала
была, эне-сөнелләре
да кайгырып яшәр-
тәкән. 18e тулган-
нәрдәге бердәнбер
ресторанына пешек-
куеп, ин мәртәбәле
орне кунақ итү эшен
была. Булдыктылыгын
производство мө-
рәжәсендә күтәрән
еткән. Сөнгөн 9 елдан
Фатих Сибагатуллин ке-
бек мөхтәрәм шәхес белән
очраштырганда, үткен
кузле житәкчө аның шул
сыйфатларын күреп, юга-
ры потенциалын бәяли
һәм житәкчелек камытла-
рын кигерә башлык да.
Һәрвакыттагыча, аның

бик тәжрибәле, зирәк ақыл-
лы осталзар очрады, – дип
искә ала Ралия Ҳәсәншина

бүген ул чакларны.
Сәлимә Кашапова, Салих
Идиятуллин, Минталип
Моратов кебек осталзарын-
нан тыш, яшь һөнәрмәнә
Габбас Гыйматдинов биргән
беренче сабакларның да
никадәр үтәмле булуын эле
да хәтерли. Соңрак кайна-
тасы Якуп Мортазовичын
аны үз кызыдай яын күреп,
хәер-фатихасын бирүе дә
көч ести ана. Алардан өй-
рәнә, үз йәрәген тыңлы
белгән Ралия ханым өчен
болар бар да һөнәри
тәжриба генә түгел, тор-
мыш университети да
була. Язмыш алар гайләсөн
Фатих Сибагатуллин ке-
бек мөхтәрәм шәхес белән
очраштырганда, үткен
кузле житәкчө аның шул
сыйфатларын күреп, юга-
ры потенциалын бәяли
һәм житәкчелек камытла-
рын кигерә башлык да.
Һәрвакыттагыча, аның

ялгышмавын тормыш үзе-
курсатә.

– Фатих Сәүбәнович ми-
нем өчен абый да, житәкчө
да, кинәшче да булды, мин
гомерем буе ана рәхмәтле,

– дип Ралия Габдулловна бу-
хакта. – Бүген дә мин һәр
житди адымымны аның
белән кинәшеп ясыйм, шун-
дый мәртәбәле шәхесен
ышанычын аклы алуыма
шатланам.

Соңгы 9 елдан Ралия Ҳәсәншина
Федераль казначылыкның Нурлат бу-
ллеген житәкли, зур булма-
ган колективын федераль
акчаларның һәр тиенен
максатчан кулланып, тар-
мак алдына күелгән бу-
рычларны үтәүгә түллый.
Ә ин мәниме, хәтерле бу-
лып, заманча фикерләп һәм
йөзяышәрләрчә зирәк яши
белә. Осталзарын олылык,
мохтаждарга игелек кыла,
дуслары һәм якыннарының
шатлык-борчуларын берен-
че булып уртаклаша, туган-
нары өчен эле дә олы ала

буларак сер капчыгы булып
кала, эти-энисе өчен-
кайгыртучан бала, гаиләсө
өчен-яраткан хатын һәм эни
булып, барысын да тигезләп
яши белә. Тәвәkkälлек
белән алышып, һәр яңа

шашне үзләштерә, ниңди си-
туациядә дә югальп кал-
мы. Ҳужабикә буларак,
зур йорт алып бара, аның
бакчасында гөлләрә иртә
яздан чәчәккә күмелә, ә үзе-
ниңди генә кәефе булганда

да, йөзенә болыт күләгәсे
салмычча елмаеп, эле генә
матурлык салоныннан чы-
ккан кебек яшь һәм чибәр
булып яши белә. Ничек шу-
лай булдырамы?

– Гайләм, дайрәм мине
шунда өйрәттө, – дип Ралия
Габдулловна моны гадәти
хәлгә санап. – Мин әти-әни-
емнән, гаиләмнән, туганна-
рының, ҳезмәттәшләрмән-
нән, дусларының жылы ка-
рашын, яратуын тоеп яшим.
Бүген дә эле миң 93 яшлек
бабам дөгасын биреп тора,
нәсел дәвамчылары булып
үсеп килуче балаларбыз
серләрән чишәләр-болар
бар да миң яшәү көче
ести. Тормышында үз-
бәхетен тоеп, һәр туган көн-
гә сөнеп яшәвән телим.

Аның бәхетенең сере
әнә шул яратып, яратылып
яшәүдә түгел микән эле?
Сөкине Ҳәйрүллина

Автор фото: А.

КОТЛАУЛАР. БЕЛДЕРУЛӘР. РЕКЛАМА

КОТЛЫЙБЫЗ!

Хөрмәтле дүстүрлөгүштөрдөн Ралия Габдулловна Хәсәншинаның ихлас күнелдән юбилеес белән котлыйбыз! Гомерегезнәң алтын чоңын гаиләгез, түганнырыгыз хәзметтәшләрегез нәм дусла-рыгыз арасында кадерләр кеше булып каршы аласыз. Игелекле, юмат, кин күнелле булып, хәзметтә сөәп яши белуге-гезгә язмыш буләгә бу! Чын күнелдән бәхетегезнәң гомер-лек булын телибез! Тормыш юлынан гел яши күчелле булып, безнәң ихтирамыбызны, якыннарыгызың, яратын тоеп атларга язын! Сезгә бәхетле булу бик тә килемшә!

Дүсларыгыз Флюра Рэшитовна, Дилусә Кадыйровна, Резеда Экрамовна, Сәкина Нуруллова.

НEDВИЖИМОСТЬ

*дом, варианты. Т. 8-919-684-40-03.
*1-комнатная квартира, саж. завод, 800000 руб., торг. Т. 8-927-401-25-35.
*2-комнатная квартира, 1 этаж, аэропорт. Т. 8-927-245-42-85.
*дом с земельным участком, подведенены газ, свет, в селе Вишневая Поляна. Т. 8-937-283-73-19.
*дом, квартира. Т. 8-927-041-39-93.
*комната в г. Самара, рядом с мед. университетом. Т. 8-927-032-23-03.
*дом, ж/д. Т. 8-927-676-25-75.
*3-комнатная квартира, гараж, ул. Нефтяников. Т. 8-937-003-95-54.
*1-2 коттеджа с. Шламка, с надворными постройками. Т. 8-927-760-74-87.
*дом г. Нурлат: газ, вода, туалет, телефон, пластиковые окна, баня. Т. 8-937-664-45-07.
*1-комнатная квартира. Центр. Т. 8-937-580-20-79.
*срочно кап. гараж с дачей по ул. Шашина, собственность, торг. Т. 8-927-871-55-07.
*3-комнатная квартира, гараж, баня, огород. Т. 8-927-434-34-43, 8-937-616-01-70.
*2-комнатная квартира в центре, индивидуальное отопление, 1 этаж, ремонт, 950000 руб. Т. 8-927-243-83-30.
*2-комнатная неизолированная квартира, 48,5 кв.м, 1 этаж, индивидуальное отопление, центр. Т. 8-927-447-52-08.
*дом с участком, с. Ст. Максимино, Самарская обл., недорого. Т. 8-965-335-45-37.
*для тех, кто срочно нуждается в жилье! Т. 8-910-081-19-57.
*1-комнатная квартира, ул. Советская, 189. Т. 8-927-405-34-83.
*дом. Т. 8-927-462-17-01.
*дом, ул. Кирова, 7. Т. 8-937-286-22-39.
*дом, ул. Маяковского, 80 кв.м, участок 8 соток, гараж, баня, хоз. постройки, 1650 тыс. руб., торг. Т. 8-927-673-45-31.
*дом. Т. 2-04-04.
*2-комнатные квартиры, ул. Сайдашева, ул. Заводская; дом, ул. Михеева; дом, д. Вишневая Поляна. Т. 8-937-77-40-132.
*3-комнатная квартира, ул. Дружбы, 69. Т. 8-927-222-456.
*жилой дом (ул. Декабристов, 47) или обменяется. Т. 8-917-929-86-81.
*3-комнатная квартира, мкр. Яшлек, в хорошем состоянии. Т. 8-937-283-18-83.
*1-комнатная квартира, ул. Гиматдинова, 90 (ремонт, мебель, 790 тыс. руб.), дом, ул. Фахрутдинова (2950 тыс. руб.), недострой, ул. Куйбышева, 840 тыс. руб., недострой, ул. Дальняя, 950 тыс. руб. Т. 8-937-600-47-73, Алсу.

Гәмәлгә куючы: "ТАТМЕДИА" АЖ

"Дуслык" ("Дружба", "Туслах") газетасы

Нурлат шәһәре нәм районның газетасы

"Татмедиа" АЖ филиалы

директоры – баш мәхәррүр

С.Н. Хәйруллина

Тел.: 2-36-14

АВТОТРАНСПОРТ

*«Лада Калина», пробег 4000. Т. 8-937-528-81-91.
*«Шевролет Лачетти», серебристый, седан, 2008 г/в. Т. 8-917-922-31-69.
*«МАЗ» (самосвал), 2014 г/в, 20 т. Т. 8-987-286-70-01.
*«ВАЗ-2107», 2004 г/в. Т. 8-927-402-16-92.
*«ВАЗ-2107», 2007 г/в. Т. 8-917-265-70-19.
*«ЭИЛ» (дизель), состояние хорошее: «Нива», пробег 16000, бензин-газ. Т. 8-917-872-37-21.
*трактор «МТЗ-320.4», 2014 г/в, кун, ковш, вилы, косилка, цена 570000 руб. Т. 8-917-159-86-99.
*«Дэу Матиз», 2012 г/в. Т. 8-937-600-49-37.
*«ВАЗ-2105», 2006 г/в. Т. 8-937-620-04-26.
*«Форд Фокус-2 рестайлинг», 2011 г/в, 1,6 лт, цвет черный, хэтчбек, полная комплектация. Т. 8-961-389-91-94.
*«Калина», универсал, 2011 г/в, 44000 пробег, черная, один хозяин, небитая. Т. 8-937-520-69-88.
*«ВАЗ-21074», 2009 г/в. Т. 8-927-481-30-38.
*«КамАЗ-55111», 15 т. Т. 8-927-406-80-03.

ДРУГОЕ

*куры-молодки. Т. 8-927-483-06-10, 8-917-293-27-47.
*утки, гуси, молодки, бройлеры. Доставка. Т. 8-937-286-57-23, 8-937-621-81-57.
*бычки (молодняк) от 2 до 5 месяцев. Т. 8-927-870-58-98.
*ПГС, бут, песок. Т. 8-927-248-19-66, 8-917-248-21-66.
*песок, ПГС, бут, керамзит, щебень, цемент. Т. 8-927-247-94-76.
*новый телевизор, дешево. Т. 8-927-437-65-75.
*банные камни. Т. 8-927-416-24-11.
*сруб для бани, новый; дрова. Т. 8-927-413-05-92.
*Камышлинский инкубатор реализует подращенные бройлеров. Т. 8-937-620-80-30, 4-35-47 (Румия).
*куры-молодки, утка, муларды. Т. 4-35-11, 8-927-422-92-58.

ПИЛОМАТЕРИАЛЫ

Сосна обрезная 6500 р.
Необрезная осина 3500 р.
- Строим дома из бруса (150x200) от 500 тыс. руб. до 800 тыс. руб.

- Срубы для бани.
- Двери банные.
- Услуги строителя.

8-927-441-54-65.

8-937-292-82-15.

*семена – костер, люцерна. Т. 8-927-470-39-02.

*дрова. Т. 8-927-414-61-34.

*ПГС, бут, песок. Т. 8-937-617-11-21.

*дрова. Т. 8-937-003-27-27.

*стельная корова, 3-й отел в декабре. Т. 8-927-457-16-40, 3-31-13.

*мелкий картофель. Т. 8-917-223-93-70.

*КУН усиленный, б/у на трактора МТЗ-80, ЮМЗ. Т. 8-917-258-07-47, 8-937-580-21-09.

*вагон (3x11), 50000 руб., торг. Т. 8-917-392-09-02.

*ПГС, бут, песок. Т. 8-917-936-04-05.

*ПГС, песок, буткамень. Т. 8-917-230-77-88.

*кошье молоко. Т. 8-927-443-76-66.

*песок, ПГС от 3 тонн. Т. 8-927-244-84-71.

*тумбочка, телевизор, диван, соковарка. Т. 8-927-047-16-31.

Редакцияның адреси:

Электрон адреси: e-mail: redak@list.ru

Телефонна:

– жаваплы сәркатип, бликасындағы (Татарстан) идарәсе тарафынан

реклама бүлгесе, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

факс

Теркәлү танылышы: ПИ № 16-01018

Бу сан "Татмедиа" АЖ филиалы

"Идел – Пресс" полиграфия-нәшрият комплекси-да басылды

Казан шәһәре, Декабристлар ур., 2.

Басыу тапшыру вакыты:

график буенча – 14.30,

факта – 14.30.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хәзметнәц Татарстан Республикасында, 2013 елның 16 маенда теркелтән.

Газета элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүлем коммуникацияләр елкәсендә күзәт

КӨН АРТЫННАН КӨН

ЖИҢҮГЕ – 70 ЕЛ

Ветераннарга игътибар икеләтә кадерле

Чулпан авылыннан тыл хезмәтчәне, хезмәт ветераны Мөнир Әндәржанов ечен бу ел – икеләтә юбилей елы.

Мартта аңа 85 яшь тулды, э 9 майда барлық авылдашлары белән бергә ул Боең Жиңүнен юбилей датасын карышлады.

Сугыш чорының гап-гади малаена тормыш сынауларны житәрлек биргән. Яштәшләре кебек үк, аның да балачагы булмый диярлек, бу чорны сугышсызып ата. Фашистлар илебезгә бәрәп кергәндә, Мөниргә ныбары 11 яшь була. Эмма ул чорда малайларга биг тиз олыгаерга туры килә. Мөнир дә өлкәннәр белән беррәттән тылда жиңү көнен якынайту очен тырыша.

– Сугыш башланды, ир-атларны фронтка алдылар, – дип иске ала ул.

– Без, малайлар, хезмәт коненә жир сөрдек, үгэләрдә урманнан агач ташыдык, мина ат караучы булып эшләргә дә, лобогрейка белән уңыш жыярга да туры килде.

Шул рәвешле, армияга кадәр 10 ел буе Мөнир Әндәржанов колхозда эшли, бер эштән дә карышмый, физик хезмәттән курыкмый. Армия чоры житкәч, биш ел буе яхши гына хезмәт итеп кайта. Түгән яхшина кайтакч, леспромхозга эшкә урнаша. Авыр физик хезмәткә күнеккән егет биредә ин катлаулы участокта эшли – зур машиналарда агач ташый.

– Кышын машина кабынсын очен, һәр көнне 100әр чиләк ягулык йортегә туры килә иде, – дип сөйли Мөнир Әндәржанов. Мондый хатирләрне абырлык белән иске ала ул, инде өлпәт яштәге ир-атның дулкынлардан күзләре яшләнә. Ишле гаилә башлыгына көн саен иртәнгә. Зә торырга туры кила. Башта йортатын малларны карыйсы, аннан жәяләп леспромхозга атлысы бар. Ә Әндәржановларның хужалыгы шактый зур була: абзар тұлы мал-тұар, кош-корт, ат та асрылар, умарта ояларын гына да 30ны totalар.

Яшь чакта күчел ачуларга вакыт юк иде безнәң, ди. Хатыны белән көн-төн эшли алар, биш бала тәрбияләп устереләр. Мөнир агының жәмәтәте жирле хастаханәдә хезмәт күя, колхозчылар һәм аларның балаларын дәвәләт.

Тик менә шулкадәр хезмәт тә житмәгән, күрәсөн.

– Пенсиягә чыккак, нинди дә булса ихтыяж белән авыл советына килсәм, мина: “Леспромхозга бар, алардан сора, син колхозчы түгел”, – дип кенә баралар иде, – дип сөйли Мөнир ага һәм бер мисал да китерде. – Ничектер кышын трактор белән мәчеткә кадәр юлны чистартуларын сораган идем, мина янә кире жавап бирделәр.

Шулай итеп, “колхозчы” булмагач, аны пай участоклары булгәндә дә нәумиз калдыралар, э 9 ел элек хатыны вафат булғач, аның олешнән дә мәхрүм итәләр. Гомере буе булмаса да, сугыш һәм аннан соңғы ин авыр чорда 10 ел туган колхозында тир түккән хезмәт ветеранының тормышында гаделсезлекләр күп очры. Мондый мизгелләрдән Мөнир агының күчеле тута, һәм ул бу зарларын шул көннәрдә үзе янына килгән район башлыгы Равил Кузюровка да житкерде. Равил Әфраимович ветеранни игътибар белән тыңлады. 86ның яшь белән барган ветеран, минем янга район житәкчесенең килеп, проблемаларымны тыңлаганы юк иде эле, бу – беренче очрак, ди. Ә проблемалар аның тормышында аз булмаган. Монир агага аларны бер ярдәмчесез һәм кинәшчесез хәл итеп килергә туры килгән. Шуңа да бүген олы яштәге ветераның жирле түрәләргә үпкәсе дә бар. Гомеренең күчелек олешен леспромхозда эшләсә дә, ул авылның үз кеше булып кал-

Автор фотосы

МӨНИР ӘНДӘРЖАНОВ ИГЪТИБАР ТОЙДЫ

ган бит. 46 ел буе илебез хакына хезмәт күйгән. Эмма ни генә булмасын, дәүләт аның сугыш чорындағы һәм аннан соңғы хезмәтенә лаеклы бәясен бирде. Жиңүнен 70 еллығы унаеннан Мөнир Әндәржановка район башлыгы Республика Президенты Рәсәт Миннекановың котлау хатын һәм юбилей медален тапшырды. Ә жирле житакчелек тарафынан игътибарга килгәндә, Равил Кузюров әйткәнчә, алар дәүләт түгел эле. Равил Әфраимович ел азагына кадәр Әндәржановларның пай жирләре мәсьәләсен хәл итәргә вәгъдә бирде, шунда ук район һәм ил яңалыклары белән дә уртаклашты.

– Хәзер Дәүләт Думасында Россиянен Хезмәт һәм социаль яклай министрлығы тарафынан көртгән сугыш чоры балаларына ярдәм итү түрнады проект карала, – диде район башлыгы ветеранга һәм заңдары пунктларның балачакларын сугышсызып ташлаган Мөнир ага кебек ветераннарың да тормышын яхшиятачына өметен белдерде.

Сирен әмәрханова

Прокуратура хәбәрләре

ИНТЕРНЕТТА МӘГЬЛУМАТ УРНАШТЫРМАГАННАР

Нурлат шәһәр прокуратурасы мәгариф учреждениеләрендә интернет чөлтәрендә мәгълуматлар урнаштыру түрнады законнарың үтәлешен тикшерде.

Тикшеру районның 33 белем бирү учреждениесенә расми сайтларында мәгълумат “Россия Федерациясендә белем бирү түрнада” ФЗның 29 маддәсә 2нче елешендә караплан күләмдә урнаштырылмавын күрсәтте. Тикшеру нәтижәләре буенча, прокуратура Нурлат район судына әлеге белем бирү учреждениеләрен алда күрсәтелгән кимчелекләрне бетерергә мәжбүр итү гаризасы белән чыкты һәм мәгариф булеге начальниги адресына представление чыгарды. Прокуратураның гаризалары тулысынча канәтләндерле, мәгариф учреждениеләренең житешсезлекләре бетерелде, 30 вазифа зат дисциплинар жаваплылыккә тартылды.

ЗАКОННЫ ҮТӘМӘГӘННӘР

Нурлат шәһәр прокуратурасы наркомания белән көрәш түрнады законнарың үтәлешен тикшерде. Тикшеру барышында ике авыл жирлеге башкарма комитеты тарафынан наркомания белән көрәшкә юнәтләгән заңнарың үтәлмәве ачыкланды. Тикшеру нәтижәләре буенча, шәһәр прокуратурасы авыл жирлеге башкарма комитетлары житәкчеләренең карата представление чыгарды, алар дисциплинар жаваплылыккә тартылды.

ӘЛӘМ ЭЛҮГӘ ЖИТДИ КАРАМАГАННАР

2014 елның 1 сентябриннән 2013 елның 21 декабрендәге “Россия Федерациясе әләмәт түрнада” гы Федераль конституцион заңның 4нче һәм биңи маддәләренә үзгәрешләр көртү түрнады” закон үз көчәнә керде. Әләгә тәзәтмәләр нигезендә, РФ Дәүләт әләмәт белем бирү учреждениеләре биналарында, аларның нинди милек формасында булуына карамастан, дайими әленет торырга яки аларның территорияләрендә урнаштырылган булырга тиеш.

Нурлат шәһәр прокуратурасы үтәрәк тикшеру районның 54 белем бирү учреждениесендә алда күрсәтелгән закон таләпләренә үтәлмәвен күрсәтте. Тикшеру нәтижәләре буенча, шәһәр прокуратурасы әләгә белем бирү учреждениеләре житәкчеләренең карата представлениеләр чыгарды, алар дисциплинар жаваплылыккә тартылды.

Эдуард МИФТАХОВ, Нурлат шәһәр прокуроры Урынбасары.

ӘЧ КАДР

Автор фотосы

МӘКТӘП ЯНЫНДА – ВЕЛОПАРКОВКА

Әле кайчан гына шәһәрдә үңайлы велопарковкалар арә сәүдә үзәкләре тирәсендә генә булса, хәзәр ул Нурлатның 2нче мәктәбе янында да бар. Аны жиһазларга “Үз мәктәбенә булыш!” акциясе кысаларында мәктәп чыгарылышлары ярдәм иткән.

– Мәктәп укучылары шәһәрнәк торле микрорайоннарында яшиләр. Шуңа да мәктәпкә велосипедларда килиүче укучылар да байтак. Хәзер, эшкә “тимер ат”ларда жилдереп килүче укучылар да юк түгел. Махсус парковка ясавыбыз да велосипедчыларга үңайлык тудыру һәм бер үк вакытта соламәт яшәү рәвешен пропагандалау максатынан, – дип мәктәп житәкчелеге.

Лилия МӘБАРӘКШИНА

ӘЧ КАДР

Автор фотосы

МӘЙДАННЫ ВАЗОННАР БИЗИ

Шәһәрнәң үзәк мәйданын төрле элементлар белән жиһазлау дәвам итә.

Күптән түгел биредә “Төзекләндеру биш” жәмгыяте яктыртылышларга махсус вазоннарда чәчәкләр эләп чыкты һәм корыган 7 төп түя агачын яңага алыштырды. Жәмгыяты директоры Ранис Рәхмәтуллин әйтүенчә, чәчәкләр очен барлыгы 74 махсус вазон Мәскәүдән кайтартылган. Ә чәчәкләр – петунияләр үзебездә үстәрелгәннәр. Үзәк мәйданны асылмалы вазоннар белән бизәү экологик, эстетик яктан отышлы һәм социаль функцияне да башкара. Иң мөһиме, халык тудырылган матурлыкны саклый белесен иде, диләр жәмгыяты хезмәткәрләре.

Зилия ӘКСАНОВА

ӘЧ КАДР

Автор фотосы

ИН ЯХШЫ УЧАСТОККА - ГРАНТ

Районның 10нан артык мәктәп яны участогы “Иң яхши мәктәп яны участогы” Республика конкурсында катнашак. Иң яхши участокларга ТР Авыл хужалыгы һәм азық-төлек һәм Мәгариф һәм фән министрлыклары грант бирәрәк. “Ағымдагы елда районның барлык мәктәлләренә үзләрен яшелча, жиләк-жимеш белән тәэммин итү бурычы күелдү. Артып калган продукцияне куляй бәяләрдән балалар бакчаларына сату да булачак. һәр участокта да бәрәнгә, чөгендөр, суган, тәмләткәләр һәм РАЙПО системасы аша кәбестә үсентеләре утыртылды, аларны педагоглар һәм укучылар карат тора. Хәзер конкурска иң яхши участокларны сайлыйбыз. Бирәдә Кие克莱, Фома, Урта Камышлы, Тимерлек, Бикүле, Каравыл Тавы, Егоркино, Яңа Әлмәт, Кычытканлы мәктәпләре алдынгы”, – дип мәгариф идарәсе начальниги Линар Манәнов.

Зилия ӘКСАНОВА

